

Vad kan vi vänta av Chiles nye president Gabriel Boric?

Vad kan vi vänta av Chiles nye president Gabriel Boric?

"Boric är utan tvekan en moderat vänsterman. Han tillhör den där 'nya vänstern', vars främsta internationella referenser är Podemos i Spanien och Syriza i Grekland", menar Medina Neira, medlem i Chiles Kommunistparti.

"Broder, det som hände den där söndagen var anmärkningsvärt. De fattigaste människorna kom till fots för att rösta eftersom företagen stoppade transporter. Detta är naturligtvis inte någon socialistisk revolution, men det är ett scenario utifrån vilket vi kan bygga upp ett mer demokratiskt samhälle som ger oss bättre förutsättningar, inte bara för att leva, utan också för att kunna växa politiskt, organisera oss och gå vidare mot ett mer revolutionärt samhälle. Det är upp till oss att satsa på detta, annars kommer fascisterna att gå samman för att vinna."

Så sammanfattar en chilensk vän till mig det som för honom, liksom för många latinamerikaner, är en politisk seger. Och jag tvivlar inte på det. Att besegra en ultrahögerman som Kast, arvtogare till resterna av Pinochet-eran, med en konservativ diskurs, kommer alltid att vara en seger, trots att... ja, lägg till det du själv tycker passar, och det finns många enligt min åsikt.

Att flera av världens ledande medier säger "vänsterkandidaten" eller "vänstern" när de talar om Boric är inte förvånande. Den nyvalde presidenten talar om sociala förändringar till förmån för missgynnade sektorer och citerar även Allende, men den diskursen har som bekant sina begränsningar.

Chilenaren Tito Medina Neira, en lokal folklig ledare, sa så här till mig: "Boric citerade Allende i sitt segertal. Sedan stannade han framför Allendes byst i regeringspalatset och hyllade honom. Vi kan konstatera att han inser vilken enorm betydelse som regeringen Unidad Popular hade i Chile när det gäller demokratiska och ekonomiska åtgärder, och även om hans eget parti (Convergencia Social, som ingår i Frente Amplio) säger sig vilja uppnå ett socialistiskt, demokratiskt, frihetligt och feministiskt samhälle, så sammanfaller dess praxis ofta mer med socialdemokratien än med den socialistiska revolution av 'piroger och rödvin' som Allende talade om.?"

***

Vänstern i Latinamerika har haft många ansikten och många röster, inte alltid antiimperialistiska, antikolonialistiska eller emancipatoriska. Det vore inte första gången vi ser en "vänster" som inte revolutionerar status quo, som inte stärker arbetarnas kontroll över produktionsmedlen, som glömmer de skador som kapitalismen orsakar i regionen, som döljer de enorma klyftor som finns och som i slutändan faller till föga för borgarna när de lägger snaran runt dess hals.

Detta är ett mycket latinamerikanskt manuskript som upprepats ofta de senaste åren: vänstern vinner, ja, men förlorar sedan mot ett antagonistiskt politiskt projekt, när samma väljare blir besvikna på sina ledare, på veligheten, ljumheten och oförmågan att lösa problem när de konservativa gör sina påtryckningar. Är Boric progressiv?

"Boric är utan tvekan en moderat vänsterperson; han tillhör den där 'nya vänstern', vars främsta internationella referenser är Podemos och Syriza", hävdar Medina Neira, som är medlem i Chiles Kommunistparti.

Chiles revolutionära kommunistiska organisation (OCR) har sagt: "Pakten för fred och en ny grundlag är borgarklassens strategi för att demobilisera det kämpande folket och inleda en process för att återinföra ordningen genom den konstituerande församlingen och därmed institutionalisera folkets krav inom den borgerliga ramen."

Mot denna bakgrund kan man undra: I vilken utsträckning är Boric ett verktyg för borgarklassen för att dämpa befolkningens krav? I vilken utsträckning kommer han att kunna slingra sig ur denna mäktiga borgerlighet som kontrollerar den chilenska politiken? Kommer han att företräda den fattiga chilensaren som till fots tog sig till vallokalen, den exploaterade chilensaren som inte kan gå på universitetet, de fördrivna indianerna, de äldre som kräver bättre pensioner, barnen som arbetar i gruvorna ? de som gav honom segern?

Boric är en ung man som har kunnat studera på universitet och fundera över förändringar som andra i hans generation inte har kunnat göra, eftersom de varit fullt upptagna av att skaffa mat för dagen. Som en av frontfigurerna i studentprotesterna 2009 och 2011 och strejkerna 2019 måste till hans engagemang lägga andra, som att konfrontera den nyliberala högern och den chilenska fascismen som driver på för ökad privatisering och nästan ingen statlig inblandning.

Kommer Boric att klara av sitt uppdrag? Ser han omfattningen av de politiska förbindelser som vävs runt honom?

"Jag är inte intresserad (av att bli president), det behövs mycket erfarenhet, så mycket att lära, mycket kunskap om staten", erkände han en tid före valet. Avsaknaden av folkliga ledare kapabla att stå upp mot högern fick honom att ställa upp och han har nu valts till landets president. Boric står inför en stor utmaning, och det är bara han själv som i handling kan visa om han är redo att anta den.

***

Rörelsen Vientos de Pueblo (Folkets vindar) uttryckte: "Det måste klargöras att reformism och socialdemokrati varken är ett alternativ eller en allierad för att bekämpa fienden, samma fiende som även nya icke-traditionella borgerliga fraktioner har positionerat som nyliberalism. Inte heller för att få igång en verklig omvandlingsprocess av samhället."

Många anser att valet av Boric var mer ett förnekande av Kast än en röst på honom, vilket ändå är en seger för förnuftet. Men detta är risken med en valmodell som än tar ett språng åt höger, än åt vänster. Länderna slits mellan olika projekt som, när de kommer till makten, slutar med att allt som byggts upp av den tidigare regeringen rivs ner.

***

"Hoppet övervann rädslan", var Borics segerord. Tito Medina kommenterar att fascismen är på uppåtgående i Chile i dag: "Fascismen är fortfarande en latent fara, som lyckats växa och hålla sig kvar i de ekonomiskt och politiskt mest efterblivna skikten, som Fidel Castro definierade den i samtalet med Allende 1971. Förhoppningen är att regeringens program för att utrota nyliberalismen genomförs."

Boric är 35 år gammal. Liksom andra i hans generation har han inte själv upplevt Pinochets militärdiktatur som infördes av USA, men han känner historien. Han har gett sig in i ett spel där många bönder har fallit och där det finns ostraffade kungar.

Kanske är det därför han pekar ut Kuba, Venezuela och Nicaragua som länder som "kränker de mänskliga rättigheterna", helt enligt USA:s politiska agenda och blir diskursen för den s.k. "nya vänstern".

Nyligen anklagade han Venezuela för att vara en "misslyckad erfarenhet" med de sex miljoner emigranterna som argument, på vilket Ecuadors förre president Rafael Correa svarade: "Har du glömt den kriminella blockaden av Venezuela? Venezuela hindras från att sälja sin olja! Hur många chilensare skulle finnas i "diasporan" om Chile hindrades från att sälja sin koppar? Det är som att hitta en drunknad man i kedjor och säga att han dog för att han inte kunde simma."

Känner Boric inte till de tusentals mord, försvinnanden och tortyr som begåtts i de nyliberala korstågen på kontinenten? Hur många

fler skulle det bli om Kuba, Venezuela och Nicaragua föll inför en hegemonisk, imperialistisk och antidemokratisk makt som vill kuva våra folk? Vad innebär det att tillhöra den "nya vänstern", en "vänster" som inte är särskilt radikal vad gäller avkolonisering och som flirtar med borgarklassen och imperiets intressen?

De stora medierna skyndar på i sitt ordvrängande och talar i dag om en ny vänster i Latinamerika eller om en "demokratisk vänster" när det gäller Gabriel Boric, vilket får larmklockorna att ringa om vi betänker vilken demokratimodell de värder, där Kuba demoniseras och Colombia belönas, trots de hundratals mord på sociala ledare som begås i det senare landet varje år. Man måste fråga sig varför nästan hela den hegemoniska pressen beslutat att se så positivt på Borics seger.

***

Stödjer Chiles kommunistparti den nya presidenten?

?Även om det funnits meningsskiljaktigheter med Boric, särskilt under upproret 2019, är vi fast beslutna att arbeta med honom för att fullfölja regeringsprogrammet", förklarar Medina Neira. ?Det är vad vi kommunister, och framför allt de andra partierna i valkoalitionen 'Chile Digno', förväntar oss: att regeringsprogrammet uppfylls och att de politiska fångarna från oktoberupproret 2019 frigges."

Borics utmaning är att utgöra en ny vänster, det är sant, en vänster som Latinamerika behöver: en vänster som inte förtrycker progressiva tankar, som inte isolerar, marginaliserar eller kriminaliserar antikolonial och antikapitalistisk kamp, som tror fullt ut på folkets makt för konfliktlösning, som ger kvinnor, indianer och svarta mer inflytande, som stödjer HBTQ+-samhället och som tror på en hållbar ekologisk ordning utan storkapitalets exploatering av folkets tillgångar.

Utmaningen är att vara en vänster som i latinamerikansk enhet finner en frigörande kraft mot en ny typ av kolonialism, som inte ger efter för borgerliga påtryckningar eller pengar, som främjar en politik till förmån för majoriteterna för att börja förverkliga det hopp som i dag höjer fanan mot rädslan, som inte blandar sig i andra folks angelägenheter och som inte spelar USA:s regeringar i händerna i deras skadliga kampanjer mot vår identitet och vårt självbestämmande.

Borics utmaning består i att vara den vänster som han säger sig vara.

Pedro Jorge Velázquez, Granma 220125 (Översättning: C. Vaple)

El reto de Boric

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande, samma pg och Swish som ovan)